JAARVERSLAG 2017

Rooms Katholieke Onderwijsstichting
Giesbeek - Lathum te Giesbeek

Inhoudsopgave

	Blad
Bestuursverslag en kengetallen	
Bestuursverslag	3
Verslag toezichthouder	21
Analyse verschil werkelijke exploitatie en begroting	23
Kengetallen	25
Jaarrekening	
Grondslagen	27
Balans per 31 december	30
Staat van baten en lasten	31
Kasstroomoverzicht	32
Toelichting behorende tot de balans	33
Geoormerkte doelsubsidies OCW/EZ	37
Niet uit de balans blijkende verplichtingen	38
Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	39
Overzicht verbonden partijen	44
WNT-verantwoording	45
Gebeurtenissen na balansdatum	46
Ondertekening	47
Overige gegevens	
Controleverklaring	48
Bijlagen	
Gegevens over de rechtspersoon	51

Bestuurs-verslag 2017	Paulusschool in Giesbeek

Algemene informatie

Juridische structuur

De Paulusschool is een school voor basisonderwijs die door de RK Onderwijsstichting Giesbeek-Lathum te Giesbeek wordt geëxploiteerd. Binnen deze stichting worden de activiteiten van de stichting (rijksbijdragen, ouderbijdragen, en dergelijke) en de exploitatie van het onderwijs geconsolideerd verantwoord. Het College van Bestuur van de stichting bestaat uit 1 lid. Dit is dezelfde persoon als de directeur; aan te duiden als directeur-bestuurder.
Geheel 2017 was dit dhr. drs. C.A. van Helvoirt

Bestuur en toezicht zijn gesplitst. Toezicht is in handen van de Raad van Toezicht. Deze raad van toezicht bestaat uit een oneven aantal personen met een minimum van drie. De huidige RvT bestaat uit drie personen.

Geheel 2017 waren dit:
Mevr. A. van Someren, voorzitter.
Dhr. W. Dekkers, financieel deskundige.
Dhr. D. Regelink, facilitair deskundige.

In 2017 heeft de RvT een rooster van aftreden opgesteld voor de komende jaren.

Per 1 augustus 2018 treedt dhr. D. Regelink af.
Per 1 augustus 2019 treedt mevr. A. van Someren af.
Het voorzitterschap gaat dan naar de dhr. W. Dekkers.

Er wordt gezocht naar opvolging conform de procedure en profielschets vastgelegd in de akte van statutenwijziging per 8 juli 2015

Organisatiestructuur

De dagelijkse leiding van de Paulusschool ligt in handen van een directeur die ondersteund wordt door een managementteam bestaande uit een onderbouw- en bovenbouwleider en een zorgcoördinator. Het onderwijs wordt verzorgd door een team van leerkrachten. De groep van leerkrachten bestaat uit een mix van leerkrachten A en B. Gelet op de totale omvang van het team zijn er geen leerkrachten benoemd als leerkracht C. Op deze wijze is er invulling gegeven aan de functiemix.
In totaal onderscheiden we op de Paulusschool de volgende functies en taken:

Directeur
Onderbouwleider
Bovenbouwleider
coördinator zorg
Intern begeleider
Leraar basisonderwijs, leerkracht A en leerkracht B
Secretaris(esse)
Conciërge

Bestuurs-verslag 2017	Paulusschool in Giesbeek

De omschrijving en omvang van de verschillende functies en taken zijn vastgelegd in het handboek functiemix, dat jaarlijks wordt bijgesteld al naar gelang behoefte en wordt uitgevoerd. Verschillende functies en taken kunnen in één persoon verenigd zijn.

Over de voortgang van het uit te voeren beleid doet de directeur – bestuurder achteraf verslag aan de RvT in de RvT-vergadering, minimaal één keer per kwartaal. Dit wordt besproken en vastgelegd aan de hand van een kwartaalverslag, op te stellen door de directeur-bestuurder. Indien nodig kunnen er tussentijds meerdere contactmomenten zijn waarbij de directeur-bestuurder de RvT informeert over bepaalde zaken. De RvT is de instantie die formeel de opdracht verstrekt aan de accountant voor een controle. Dit kan via de directeur-bestuurder naar buiten toe worden gecommuniceerd.

Kernactiviteiten

De missie van de school luidt: "De Paulusschool wil een dorpsschool zijn die een warme leeromgeving wil bieden aan kinderen in Giesbeek en directe (sociale) omgeving, rekening houdende met de unieke kenmerken en mogelijkheden van ieder kind"
We werken daarbij synergetisch en inhoudelijk samen in een "Kulturhus" met een kindcentrum, bibliotheek, consultatiebureau en culturele zaal, gehuisvest in hetzelfde gebouw.
Allemaal samen is de doelstelling het kloppende hart te zijn van de dorpsgemeenschap en een hoog en divers voorzieningenniveau in stand te houden.

Je kunt het splitsen in twee hoofdmoten:

1. Wat bieden we aan?

De inhoud die we aanbieden wordt mede bepaald door de verplichte kerndoelen zoals die gelden in het onderwijs. Deze zijn veelal uitgewerkt door uitgevers, met inzet van vakspecialisten en deskundigen in methoden. Op de Paulusschool ontwikkelen we geen eigen methoden maar richten onze energie op de juiste keuze en met name toepassing van methoden.
Lesinhouden en kerndoelen evolueren en methoden ontwikkelen zich en daarom dient er regelmatig een methode te worden vervangen.
Op de Paulusschool komt in zo'n geval een voorstel van het team onder aanvoering van het MT.
De directeur-bestuurder past het in in de meerjarenplanning en (meerjaren)begroting
Past dit voorstel binnen de door alle geledingen vastgestelde begroting dan volstaat verantwoording achteraf aan de RvT.
Welke methoden in een bepaald jaar voor vervanging in aanmerking komen of welke vakgebieden en verandertrajecten onder de loep genomen worden staat in het schoolplan.
In de komende jaren staan verder gaande individualisering van ons onderwijs, met name verrijking, meer ruimte voor veel en veelzijdig bewegen, creatieve ontwikkeling en het stimuleren van een evenwichtige sociaal emotionele ontwikkeling volop in de aandacht.
Daarnaast wordt er gewerkt aan een nieuw meerjarenbeleidsplan dat in de pas moet lopen met de actuele maatschappelijk ontwikkelingen, de basisondersteuning zoals geformuleerd vanuit het SWV "De Liemers" , afspraken met de partners in het gebouw en de samenwerking met het VO

Bestuurs-verslag 2017	Paulusschool in Giesbeek

zoals geformuleerd in het "Liemers lijstje. Tevens nemen we daar de resultaten in mee vanuit de enquête 2017 gehouden onder ouders en team.

2. Hoe organiseren we dat aanbod?

De wijze van aanbieden heeft veel te maken met de gekozen onderwijsvorm.
Wij hebben er voor gekozen om vanuit het leerstofjaarklassensysteem door middel van het zelfstandig werken te differentiëren op minimaal drie niveaus per jaarlaag.

1. Een hoofdstroom. Dit is de middengroep van de klas waar het basale leerstofaanbod op afgestemd is.
2. Een stroom van kinderen die een hulpvraag hebben en zijn aangewezen op extra hulp, begeleiding van de groepsleerkracht om het normale onderwijsleerproces te doorlopen.
3. Een stroom van kinderen die extra uitdaging nodig heeft om zinvol en gemotiveerd te blijven werken en ontwikkelen.

Indeling in de stromen vindt plaats op basis van onderwijsbehoefte. Deze wordt bepaald aan de hand van de behaalde resultaten in het onderwijsleerproces, de resultaten van testen en toetsen en de ervaringen van de leerkracht en verder georganiseerd via een uitwerking in groepsplannen vier maal per jaar. Bij voorkeur kort en bondig zodat de leerkrachten vooral hun tijd besteden aan werken met kinderen en zo min mogelijk aan administratie.

Belangrijkste kenmerken van het gevoerde beleid

Bekostiging en samenwerking.

In de bekostigingssystematiek onder lumpsum zijn de GPL en GGL[1] belangrijke aspecten die in de gehanteerde formules doorwerken. Toch gaat het bestuur van de Paulusschool bij haar personeelsbeleid vooral uit van een zo hoog mogelijk kwalitatieve invulling van leerkrachtwerkzaamheden. Zij verwacht dit te bereiken door het volgende aanname- en personeelsbeleid:

Personeel is de belangrijkste en meest waardevolle productiefactor van een organisatie. Daar hoort een modern en goed personeelsbeleid bij. Goed onderwijs staat of valt met de kwaliteit en motivatie van de mensen in de school. Integraal Personeels Beleid is een verplichting en niet een vrijblijvende zaak. Hier moet de directeur – bestuurder zo goed mogelijk invulling aan geven. In onze situatie kan er geen extra medewerker personeelszaken / rechtspositie worden aangesteld. De kennis en uitvoering hiervan liggen dus in het geheel bij de directeur – bestuurder.
De verhouding deeltijd / voltijd en de verplichte verlofregelingen, de ouderenregelingen en de verhouding man / vrouw zijn zoveel als mogelijk is in het MJB vastgelegd. We streven daarbij naar leerkrachten die zo goed mogelijk hun sterke kanten kunnen inzetten en plezier in hun werk houden. Een realistische werkdruk hoort daar bij.

Personeelsmobiliteit

[1] GPL is gemiddelde personeelslast, GGL is gemiddeld gewogen leeftijd

Bestuurs-verslag 2017	Paulusschool in Giesbeek

In het schooljaar 2017 – 2018 zien we een omslag. Voorheen waren er voldoende leerkrachten op de arbeidsmarkt. Jarenlange terugloop van het aantal afgestudeerden op de PABO's, een groeiend aantal leerkrachten die vroegtijdig vertrekken uit het basisonderwijs en de golf van pensionering van een grote naoorlogse generatie hebben er voor gezorgd dat er nu een tekort is. Niet alleen voor vervangers, maar ook voor vaste formatieplaatsen. Dit tekort loopt snel op. Een reden te meer om via goed werkgeverschap te zorgen dat de Paulusschool een aantrekkelijk school is om voor te werken en waar je je als leerkracht kunt ontwikkelen.

De stichting is lid van het PON (Personeelscluster Oost Nederland). In 2017 is dit lidmaatschap gecontinueerd.

Er wordt prettig samengewerkt met de zogenaamde "éénpitters" in het PON. Intensiever wordt er samengewerkt met de éénpitters in het SamenWerkingsVerband "De Liemers".
.
Het zelfstandig voorbestaan blijft steeds een onderwerp dat kritisch beschouwd dient te worden. Zolang het realistisch haalbaar blijft en de voordelen de nadelen overstijgen is het verstandig éénpitter te blijven. Dit geeft dan de beste garantie voor het voortbestaan van een basisschool in het dorp Giesbeek.
Het blijft zaak voor met name de directeur-bestuurder en de IB-er om zeer actief deel te nemen aan de diverse bovenschoolse overlegstructuren. Op die manier isolatie voorkomen en waarborgen dat er steeds kennis is van de actuele ontwikkelingen in de regio.

Onderwijskundige aspecten.

De Paulusschool werkt, met name op het gebied van de leerlingzorg, samen in het interzuilair SWV "De Liemers" , een samenwerking met alle 39 Liemerse basisscholen. De daar gemaakte afspraken en beleidslijnen zijn vastgelegd in een 4 –jarig zorgdocument en dienen terug te vinden te zijn in de schoolplannen van de deelnemende basisscholen.
Iedere vier jaar wordt door het MT een concept schoolplan ontwikkeld, rekening houdende met het 4 jarig zorgdocument van het SWV. Dit concept schoolplan wordt na bespreking in team voorgelegd aan de MR.

Klachten:

De school kent een vertrouwenscontactpersoon op teamniveau en op directieniveau.
Tevens is zij aangesloten bij de regionale klachtencommissie van SWV "De Liemers".
Klachten zijn per definitie curatief beleid. Voorkomen is beter. Vandaar dat we de problemen en daarmee klachten aangaande gedragsuitingen van medeleerlingen proberen te voorkomen door daar preventief in te handelen.
Vanaf 2011 zijn alle leerkrachten opgeleid volgens de methode van de kanjertraining om zo preventief pestgedrag aan te pakken, met als ultieme doelstelling om in 2016 een gecertificeerde kanjerschool te zijn. Deze doelstelling is volledig gerealiseerd in 2016. Hoewel niet verplicht zullen jaarlijks alle leerkrachten worden nageschoold. Dit is ook gelukt in 2017 en zal in 2018 wederom gebeuren. Daarnaast is er in 2017 een apart traject in een jaargroep geweest vanuit een specialist kanjertraining.

Bestuurs-verslag 2017	Paulusschool in Giesbeek

De kwaliteit van het onderwijs.

Deze wordt mede bewaakt door een test/toetscyclus zoals jaarlijks door de IB-er bij aanvang van het schooljaar in concept wordt opgesteld.
Hierin staat precies aangegeven welke methode-onafhankelijke toetsen in welke groep en in welke periode worden afgenomen.
Dit concept wordt in het team besproken. De resultaten zijn vooral bedoeld om de onderwijsbehoefte van de leerlingen zo goed mogelijk op individueel niveau in te kunnen schatten.
Het kan een indicatie zijn om aan de hand van een individueel ontwikkelingsperspectief leerlingen te helpen, een zogenaamd OntwikkelingsPersPectief.
Bij een OPP heeft de groepsleerkracht de verantwoordelijkheid en is de maker en uitvoerder in goed overleg met de ouders. De IB-er heeft een adviserende en ondersteunende rol.

Een speciale plaats neemt de CITO-eindtoets in. Op de Paulusschool doen in principe alle leerlingen van groep 8 daar aan mee. De resultaten van deze toets worden op meerdere manieren gebruikt.

1. De individueel behaalde resultaten helpen om een zo goed mogelijk passende keuze richting voortgezet onderwijs te maken. Onder eindverantwoordelijkheid van de directeur wordt dit in eerste instantie gestalte gegeven door de leerkracht(en) van groep 8. Dit gaat door middel van advisering aan de ouders.

2. De schoolresultaten zijn voor de rijksinspectie een eerste indicatie betreffende de leeropbrengsten van de Paulusschool. De directeur draagt zorg voor toestemming richting CITO om de schoolresultaten integraal door te spelen aan de inspectie.

3. De schoolresultaten worden gebruikt om de leeropbrengsten op de Paulusschool waar mogelijk verder te verhogen. Daartoe worden deze besproken in één of meerdere teamvergaderingen, afgezet tegen de landelijke resultaten. Het heeft de voorkeur om meerdere jaren in samenhang te bekijken. Het initiatief daartoe komt vanuit het MT. Samen wordt bekeken hoe achterstanden kunnen worden omgezet in voorsprong en sterke kanten verder uitgebouwd.

De RvT en de MR worden over de schoolresultaten geïnformeerd alsmede over de door het team getrokken conclusies die bijdragen aan een beter onderwijsleerproces.
In het algemeen ligt de algemene totaal score van de Paulusschool boven het landelijke gemiddelde.
Als dorpsschool kiezen wij bij goed welbevinden steeds voor het belang van de leerling. Ook als de capaciteiten van bepaalde leerlingen op bepaalde leerterreinen wat minder zijn en de schoolscore naar beneden halen.
In 2017 is de Paulusschool beoordeeld door de rijksinspectie waarbij de beoordeling op alle onderdelen voldoende was.

Naast toetsen kennen we testen. We hebben deze naam gereserveerd voor toetsen afgenomen door externe deskundigen. Er is hiervoor altijd toestemming nodig van de ouders als het een

Bestuurs-verslag 2017	Paulusschool in Giesbeek

individuele test betreft. Afhankelijk van het type test wordt de toestemming door de groepsleerkracht of door de IB-er gevraagd.
Screening van de hele jaarlaag kan worden opgenomen in de jaarplanning.

Daarnaast werken we met ingang van het schooljaar 2016-2017 met een vernieuwd systeem van functionerings- en beoordelingsgesprekken. Een klassebezoek door de directeur, evaluatie daarvan, met aansluitend een functioneringsgesprek zijn voor iedere vaste leerkracht voortaan jaarlijks een vast onderdeel. Ook heeft iedere vaste leerkracht jaarlijks (schooljaar) een beoordelingsgesprek door de directeur, daarin worden de door de groep behaalde (cito) resultaten indien mogelijk meegenomen.

Inhoudelijk hebben we op pagina 2 onder de noemer "wat bieden we aan?" waar de komende jaren extra het accent op komt te liggen.

Prettig daarbij om te constateren dat naast de teamscholing steeds vaker individuele leerkrachten zich uitgedaagd voelen om individuele nascholing en verdieping te volgen.

Financiën.

Meerjaren leerlingprognose als grondslag voor meerjarenpersoneelsbeleid.

Het grootste gedeelte van de uitgaven zit in de betaling van de personeelsleden. Deze dienen in de juiste verhouding te staan tot het leerlingaantal. Het leerlingaantal is daarbij de belangrijkste bekostigingsfactor. Het is dus zaak om de leerlingpopulatie zo goed mogelijk in te schatten.
Om tijdig de omvang van het personeelsbestand te kunnen vaststellen is het nodig om zicht te hebben op de omvang van het leerlingenbestand in de toekomst als belangrijkste bron voor het verkrijgen van formatie.
Daarbij zijn meerdere prognoses relevant.

Meerjaren omvang personeelsbestand.

Op basis van de leerlingtelling per 1 oktober van een schooljaar wordt de omvang van het budget voor het schooljaar daarop vastgesteld. Over meerdere jaren wordt dit budget geschat op basis van de CABO-prognose.
We gaan in de meerjarenplanning uit van de door het CABO geleverde, te verwachten budgetten. Dit lumpsumbudget valt uiteen in de verhouding van ongeveer 85 % - 15 %, personele bekostiging – materiële bekostiging, gebaseerd op kengetallen zoals geleverd door het CABO. Door krimp in omvang leerlingpopulatie staat deze verhouding onder druk. De omvang van de leerkrachtpopulatie loopt terug terwijl de omvang van het gebouw en de daaraan gekoppelde kosten hetzelfde blijft. Dat wil zeggen dat de materiële bekostiging een relatief groter deel uit maakt van de totale bekostiging. Inmiddels is de verhouding ongeveer 80% - 20% personele bekostiging – materiële bekostiging. Rekening houden bij de personele bekostiging met benodigde reserveringen voor bestuur en beleid. Bij de materiële bekostiging rekening houden met voorgenomen groot onderhoud en gevolgen vanuit gemaakte beleidskeuzen.
Daarnaast dienen we rekening te houden met de lopende personele verplichtingen, te putten uit het meerjarenconcept, aan te leveren door het CABO.

Bestuurs-verslag 2017	Paulusschool in Giesbeek

Het jaarlijkse specifieke formatieplan doorloopt de volgende procedure:

1 oktober van een jaar: teldatum. Regelen door directeur. Afschrift CABO.
Berekenen/schatten door CABO en omzetten in beschikbare budget voor het nieuwe schooljaar. Dit omvat voor 5/12 het komende kalenderjaar en voor 7/12 het daarop volgende kalenderjaar. Cijfers beschikbaar januari na teldatum.
Februari na teldatum: concept formatieplan opstellen door directeur.
Maart na teldatum: concept formatieplan bespreken in team, bestuur en M.R. Na bespreking vaststellen.
April na teldatum: directeur bespreekt met alle teamleden hun wensen voor het nieuwe schooljaar.
Mei na teldatum: directeur werkt formatieplan uit in functie en taaktoedeling voor het nieuwe schooljaar. Eind van de maand bekendmaking.

Vanuit het Cabo worden verschillende kengetallen verzameld en vergeleken. Als éénpitter zullen wij ons richten op de ontwikkeling van onze kengetallen in relatie tot het algemene Cabo-bestand enerzijds en anderzijds tot de vergelijkbare scholen (in grootte en samenstelling). Zo zullen we onder andere kunnen kijken naar de positie van ons eigen vermogen in relatie tot het balanstotaal (de solvabiliteit), het eigen vermogen ten opzichte van de omzet en het operationele resultaat in percentage van de omzet. Daarnaast kijken we ook naar een aantal andere parameters zoals kosten van leermiddelen per leerling (als een soort van onderlinge benchmark over de bereidheid te investeren), algemene kosten per leerling (personeel, huisvesting, etc.), bestemmingsreserve personeel.

De verantwoordelijkheid voor het aanleveren van de getallen en de mogelijkheden tot vergelijking liggen bij Cabo. De directeur - bestuurder heeft wel de verantwoordelijkheid om tijdig begrotingen en jaarverslagen vast te stellen zodat Cabo vooruit kan.
Voor de begroting streven naar uiterlijk 31 december van een jaar.
Volledig jaarverslag 1 juli van een jaar.

Inkomsten worden vastgelegd binnen de begroting en voornamelijk gegenereerd door de lumpsum bijdragen vanuit de overheid. Naast deze inkomsten beschikt de school over de mogelijkheden om een financiële inkomstenstroom te genereren met de eventuele overschotten. Dit kan heel eenvoudig zonder risico's door rente inkomsten. Het CvB heeft echter ook de verantwoordelijkheid om binnen de mogelijkheden te bekijken of er andere manieren zijn om inkomsten te genereren die voldoen aan alle geldende regels. Voorbeelden daarvan zijn sponsoring, personele detachering, maar ook beleggingsregelingen binnen de gestelde criteria vanuit het ministerie en het Cabo. Op dit moment maakt het CvB alleen gebruik van de mogelijkheid van rente inkomsten.

Jaarlijks zal het bestuur in de begroting ook de belangrijkste beleidsvoornemens vastleggen die financiële consequenties kunnen hebben. Hierbij wordt vooral ook bedoeld welke lange termijn beslissingen van invloed zijn op de uitgaven en welke risico's het bestuur bereid is te nemen om de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen.

Bestuurs-verslag 2017	Paulusschool in Giesbeek

BAPO voorzieningen mogen niet meer worden gevormd. De nog bestaande voorziening is overgeheveld naar de algemene reserve.

Gedurende het jaar 2017 zijn er nog steeds enkele financiële onduidelijkheden. We noemen:

1. Er lopen vanuit het PON enkele bezwaren richting het vervangingsfonds. Deze kunnen voor deelnemende schoolbesturen, waarvan wij er één zijn, naheffingen opleveren.

2. Er lopen vanuit het CvB enkele bezwaren richting het vervangings- en het participatiefonds aangaande naar ons idee ten onrechte opgelegde naheffingen. Deze zijn daarom lopende het bezwaar niet betaald. Een gedeelte is gekort op uitbetalingen.

Beide vloeien voort uit de momenteel voor zowel CvB, PON als CABO onduidelijke situatie bij met name het vervangingsfonds.

3. Daarnaast is er onduidelijkheid hoe de uiteindelijke financiële afwikkeling is van een bij het PON geplaatste leerkracht.

Het negatieve resultaat over 2017 is iets lager dan verwacht. Het komt ten laste van de reserve. We verwachten de komende jaren oplopende tekorten voortkomende uit de nieuwe meerjarenbegroting in samenhang met het meerjarenformatieplan. Vanwege twee grote jaargroepen met een bovengemiddeld aantal hulpvragen op zowel leer- als sociaal emotioneel terrein is gekozen voor de inzet van een volledige extra (combinatie)groep. Gelet op de omvang van de reserves is dit een verantwoorde investering in onze leerlingen.

In de dagelijkse praktijk zal de directeur – bestuurder de financiële bedrijfsvoering, zoals vastgesteld is in overleg met de MR, bewaken en uitvoeren. Toetsing vindt achteraf weer plaats door de RvT.

Leerlingen
Per 1 oktober 2015 telde de school 240 leerlingen.
Per 1 oktober 2016 telde de school 229 leerlingen.
Per 1 oktober 2017 telde de school 213 leerlingen.

De verwachting voor de komende jaren is dat dit aantal nog iets verder terug zal lopen.
Prognose:
Per 1 oktober 2018: 212 leerlingen.
Per 1 oktober 2019: 205 leerlingen.
Per 1 oktober 2020: 194 leerlingen.

Deze getallen, gecombineerd met de verdeling van leerlingen over de jaargroepen geeft de conclusie dat we de komende jaren met minimaal 9 groepen zullen moeten draaien om de kwaliteit van onderwijs te waarborgen. Zie ook de bijlage “Meerjarenformatie”.
Minder leerlingen, en dus inkomsten, bij vrijwel gelijkblijvende uitgaven wil zeggen oplopende tekorten. In de periode januari-maart 2017 is dit besproken tussen het CvB, de RvT en de MR en overlegd dat de kwaliteit van onderwijs niet in geding mag komen, we het meerjarenformatieplan

als leidraad nemen en we de oplopende tekorten als gevolg daarvan accepteren. Dit is verantwoord gelet op de eerder opgebouwde reserves.

Beleidsvoornemens

Onze beleidsvoornemens worden vertaald in ons MJBP dat in overleg met de MR wordt vastgesteld. Momenteel wordt gewerkt aan een nieuw MJBP voor de periode augustus 2018 – juli 2022. Naast eerder genoemde hoofdzaken qua leerinhouden extra aandacht voor: Werkdrukverlaging leerkrachten, behouden van het huidige, kwalitief hoogstaande team van leerkrachten.
Deze dient in samenhang te zijn met eerder genoemde schooloverstijgende beleidsstukken vanuit o.a. het SWV en de regio.

Voor het schooljaar 2016 – 2017 willen we als team een sterk accent leggen op verdere verbetering van ons reken- en leesonderwijs. Bij rekenen dient dit te leiden tot betere automatisering en vaardigheid in de sprong over een geheel heen. Bewegend rekenen kan daar een rol in spelen. Verspreid over het schooljaar zijn daarvoor een viertal themavergaderingen belegd.
Bij lezen willen we komen tot betere leervaardigheid en meer leesplezier. Fysiek proberen einde schooljaar de bib op school gerealiseerd te hebben. Per 1 mei 2017 gaat de bib. op school van start.
Daarnaast vanuit stimuleren zelfstandig en creatief – wetenschappelijk denken en leren gaan experimenteren met nieuwe vormen van leren in een leerlaboratorium. November 2016 is het leerlab van start gegaan.
Ter verdere verhoging van de kwaliteit van onderwijs werken we met ingang van het schooljaar 2016-2017 met een vernieuwd systeem van functionerings- en beoordelingsgesprekken. Een klassebezoek door de directeur, evaluatie daarvan, met aansluitend een functioneringsgesprek zijn voor iedere vaste leerkracht voortaan jaarlijks een vast onderdeel. Ook heeft iedere vaste leerkracht jaarlijks (schooljaar) een beoordelingsgesprek door de directeur, daarin worden de door de groep behaalde (cito) resultaten indien mogelijk meegenomen.

Deze doelen zijn behaald.

Meerjarenonderhoudsplan

Door achterwege blijven van onderhoud aan het gebouw door de gemeente en rekening houdende met de doordecentralisatie onderwijshuisvesting heeft de directeur - bestuurder in het schooljaar 2013-2014 een MJOP voor 10 jaar opgesteld voor het schoolgedeelte. Dit beleidsvoornemen is daadwerkelijk uitgevoerd.
Helaas heeft het veelvuldig overleg in 2014 en 2015 met mede-eigenaar van het Kulturhus waarin ook school is gehuisvest, de gemeente Zevenaar, nog geen totaal MJOP voor het hele gebouw opgeleverd.
De gemeente blijkt hierin een weinig consistente partner te zijn. Dat wil zeggen dat we in 2016 het overleg hebben moeten voortzetten om te komen tot één MJOP voor het gebouw "De Brede Blik". Begin 2017 heeft de gemeente wederom beloofd om samen met ons de Firma

Bestuurs-verslag 2017	Paulusschool in Giesbeek

"Takkenkamp" in te willen zetten om tot een gezamenlijk MJOP te komen. Bij dit schrijven, voorjaar 2018, zijn we in blijde verwachting zullen we maar zeggen.

Enquête

Om zo goed mogelijk in te kunnen schatten hoe de Paulusschool beleefd wordt is de MR gevraagd om in 2017 een ouder- en medewerkers enquête af te nemen. Deresultaten daarvan worden meegenomen in het nieuwe MJBP 2018 - 2022.

Communicatie met - en informeren van ouders

Kinderen op een school hebben er baat bij als er sprake is van een gezamenlijke aanpak in onderwijs en opvoeding. Een permanente en goede communicatie is daarbij belangrijk.
De Paulusschool kent een aantal formele en informele mogelijkheden daarin.

Formele communicatie en informatieoverdracht.

Twee keer per schooljaar krijgen ouders een rapport mee naar huis waarin door de groepsleerkrachten wordt aangegeven hoe het gaat met hun kind.

Drie keer per schooljaar krijgen ouders een uitnodiging om op het zogenaamde "tienminuten gesprek" te komen.

Iedere twee schoolweken krijgen ouders via de mail een nieuwsbrief waarin zij geïnformeerd worden over actuele zaken die spelen, inclusief een agenda van bijzondere gebeurtenissen. Ouders die geen mailadres hebben ontvangen een uitdraai. In 2017 hadden alle ouders een mailadres.

Bij aanvang van het schooljaar is er een algemene ouderavond met een algemeen gedeelte waarin de nieuwe ontwikkelingen van het komende schooljaar worden uitgelegd en een bijzonder gedeelte waarin in iedere jaarlaag het komende jaarprogramma op hoofdlijnen gepresenteerd wordt.

Indien noodzakelijk en/of gewenst worden er tussentijds aan desbetreffende groepen ouders brieven via de mail gestuurd.

Minimaal vier keer per jaar komt in het kader van leerlingzorg het ondersteuningsteam bij elkaar. Daarin worden zorgleerlingen besproken. Ouders van desbetreffende leerlingen zijn altijd bij de bespreking van hun kind aanwezig en betrokken. Als er individueel onderzoek plaats vindt door extern deskundigen zijn ouders hier altijd van op de hoogte en betrokken.

Via de website van de school is er permanent informatie beschikbaar over een brede range aan zaken de school betreffende.

Zoals iedere school in Nederland kent ook de Paulusschool een MedezeggenschapsRaad (MR) waarin naast een leerkrachtgeleding ook een oudergeleding zitting heeft. Minimaal twee keer per jaar overlegt de directeur-bestuurder met de gehele MR. Vier keer per jaar wordt de MR via

Bestuurs-verslag 2017	Paulusschool in Giesbeek

een kwartaalrapportage schriftelijk op de hoogte gehouden van lopende zaken. Daarnaast overlegt de RvT samen met de bestuurder 1 of 2 keer per jaar met de MR.
We houden ons aan de geldende regels betreffende instemmings- adviesrecht van de MR.

Informele communicatie en informatieoverdracht.

Ouders worden iedere schooldag voor aanvang schooltijd, van 8.20 – 8.30 uur in de gelegenheid gesteld om even de groep binnen te lopen. Zij kunnen dan de werkjes van hun kind bekijken en indien gewenst even kort met de leerkracht overleggen.

Het is is altijd mogelijk om op redelijke termijn tussentijds een afspraak te maken met een leerkracht of managementteamlid voor overleg.

Wij zijn als school blij met een grote groep helpende ouders die ons helpen bij allerhande festiviteiten. Veel informele kleine overlegmomenten zijn daarbij prettige "bijvangst".

Via mail en briefjes komen veel informele kleine overlegmomenten tot stand.

Leerkrachten kunnen de ouders als groep informeren via klassikale maillijsten.

Meerjarenbegroting.

Er wordt gewerkt met een meerjarenbegroting 2018 – 2021 waarin opgenomen de begroting voor het jaar 2018 Deze is definitief vastgesteld per 26 maart 2018. Jaarlijks de 4 jaren begroting actualiseren.

Risicomanagement planning-control cyclus.

De doelstelling van goed onderwijs kan op veel manieren in gevaar komen. Dat heeft het schoolbestuur in het verleden doen besluiten om de haar ter beschikking middelen gericht en planmatig in te zetten met de beste kansen op een hoog onderwijsrendement. Dat is aangegeven in een aantal plannen, o.a. het MeerjarenBeleidsPlan en een meerjarenbegroting.
De planning-controlcyclus ziet er als volgt uit:

De directeur-bestuurder bespreekt ieder kwartaal met de RvT de actuele stand van zaken aan de hand van in ieder geval de volgende stukken:

- In hoeverre wordt de geplande begroting gerealiseerd. Dit mede aan de hand van een opgesteld Excel sheet.
- Een management rapportage waarin in ieder geval opgenomen gerealiseerde FTE –inzet en ziekteverzuimpercentages. Deze worden door het CABO geleverd.
- Aanvullende op dat moment relevante stukken als de agenda daarom vraagt.

Daarnaast is er één keer per kwartaal een informeel overleg tussen de RvT en de directeur - bestuurder.

Bestuurs-verslag 2017	Paulusschool in Giesbeek

Tijdpad planning en controlcyclus.

Begin april kwartaalverslag.
Begin juli kwartaalverslag.
Begin oktober kwartaalverslag.
Begin januari kwartaalverslag.
Februari-juni jaarrekening.
Oktober-december begroting.

Als bijlagen zijn er de vier kwartaalverslagen bijgevoegd.

Risico's – onzekerheden.

De huidige onderwijssituatie brengt een aantal onzekerheden met zich mee die een zeker risico inhouden. We noemen.

- **Lerarentekort**

  Waar er recent voldoende leraren beschikbaar waren en we op moesten passen dat leerkrachten die boventallig waren i.v.m. krimp tijdig naar een ander school doorstroomden, is er nu een tekort. Een groot tekort waar het invallen betreft maar ook een groeiend tekort waar het de vaste bezetting betreft. Deze landelijke problematiek zou meer aandacht van de minister veronderstellen, maar vooralsnog geeft die niet thuis. Helaas is dit zeer snel uitgegroeid tot de grootste bedreiging van goed onderwijs in Nederland.
  Door te streven naar goed werkgeverschap op onze school hopen we het huidige kwalitatief goede personeelsbestand gezond én werkende voor onze school te behouden.

- **Krimp.**

  Over vrijwel de hele regio Achterhoek – De Liemers is er sprake van krimp, teruglopende ll. aantallen. Ook in Giesbeek is dat sinds enkele jaren het geval. Dit heeft met name gevolgen voor de bekostiging, omvang formatie en behuizing.
  Om dit risico goed te kunnen inschatten zijn er verschillende prognoses beschikbaar. We gaan omwille van de uniformiteit en de goede benadering hier uit van de prognose volgens het PON-model. Jaarlijks wordt deze na de 1 oktobertelling geactualiseerd door de directeur. Dit onder medeneming van alle actuele, relevante gegevens zoals bekende verhuizingen, omvang jaarlaagcohorten, bekende verwijzingen, etc.

  Krimp heeft een forse impact op de bekostiging. Direct door mindere bekostiging vanuit de Rijksoverheid. Indirect via minder bekostiging voor het aantal beschikbare lokalen terwijl de omvang van het gebouw gelijk blijft.
  Aan de uitgavenkant zien we dat personeel de grootste post blijft.
  Alles samen brengt dit een risico met zich mee.

  Maatregelen om dit risico te verkleinen:

Bestuurs-verslag 2017	Paulusschool in Giesbeek

De omvang van het personeelsbestand dient, ook financieel, in een blijvende gezonde relatie te staan tot het aantal leerlingen.

Omvang huisvesting en de daaruit voortvloeiende contracten aanpassen aan de benodigde c.q. gewenste omvang.
Dit had in 2014 tot gevolg dat 3 als "tijdelijk" bestempelde lokalen zijn teruggegeven aan de gemeente Zevenaar. Verdere teruggave in de komende jaren is niet makkelijk realiseerbaar. In 2017 was daarom geen verdere teruggang van het aantal lokalen te realiseren.

- **Bezuinigingen Kulturhus**.

De Paulusschool werkt praktisch en synergetisch samen met een aantal partners in het Kulturhus. Bijna iedere partner wordt geconfronteerd met bezuinigingen die voor hen bedreigend zijn en de samenwerking met school onder druk zetten. We noemen:

Kindercentrum "De Kangoeroe" werd april -mei 2014 overgenomen door "Humanitas". 2017 bracht verdere krimp met zich mee van de activiteiten en omvang van de voorzieningen in Giesbeek. Gelukkig groeit onder het huidige management de samenwerking.

De culturele zaal kreeg in de loop van 2014 een volledig nieuw bestuur. Door het ontbreken van beleid van de gemeente Zevenaar heeft het bestuur zichzelf enige tijd opgeheven. Gelukkig is, na overleg, een doorstart mogelijk gebleken. Inmiddels heeft het bestuur met nieuw elan de draad weer opgepakt hetgeen de onderlinge samenwerking zeer ten goede komt. Deze positieve lijn heet zich ook in 2017 doorgezet.

Daarbij is STMG, na haar activiteiten in Giesbeek vanaf januari 2015 sterk te hebben teruggebracht inmiddels overgenomen door een grote landelijke partij. Hierover is op bestuurlijk niveau geen enkele vorm van overleg gevoerd. De informele samenwerking met de verpleegkundigen van het consultatieburo is ronduit goed.

De bibliotheek wordt met opheffing bedreigd voor wat betreft dependance Giesbeek maar hield in 2017 nog steeds stand.

Het financiële risico voor school lijkt vooralsnog beperkt daar het gedeelte van het gebouw waarin deze organisaties zijn gehuisvest volledig onder de gemeente valt. De opgebouwde contacten en samenwerking staan onder zware druk.

Maatregelen om dit risico te verkleinen:
Vanuit school open blijven staan voor vernieuwde contacten en actief het overleg en de samenwerking zoeken.

- **Doordecentralisatie onderwijshuisvesting.**

Bestuurs-verslag 2017	Paulusschool in Giesbeek

De verantwoordelijkheid voor de onderwijshuisvesting is sinds 2015 doorgedecentraliseerd van de gemeente naar het CvB. Er was sprake van een koude overdracht.

Maatregelen om dit risico te verkleinen:
Zolang er geen gezamenlijk MJOP ligt blijven uitgaan van eigen MJOP.
Dit in het kader van het delen van het Kulturhus blijven overleggen met de gemeente.
De gemeente reageerde eind 2016 op voorstellen van onze kant.Dit heeft geleid tot de afspraak dat in 2017 de gemeente een MJOP heeft dat via dezelfde firma als school gemaakt wordt en in tijd synchroom dient te lopen met het MJOP van de school.
Totdat het gezamenlijke plan er ligt blijven we uitgaan van eigen planning voor enkel het schoolgedeelte van het gebouw.

- **Energielasten.**

De afgelopen jaren zien we een permanente stijging van de energielasten per eenheid (KWH of M3) Het is te verwachten dat dit zo door zal gaan. Hierdoor moet steeds meer voor onderwijs bedoeld geld worden uitgegeven aan energie.

Maatregelen om dit risico te verkleinen:
Energie besparen daar waar reëel mogelijk. Denk aan sluiten van deuren, computergestuurde verwarming, spaarlampen, etc.

In het najaar van 2016 heeft de directeur-bestuurder met een gespecialiseerde firma overleg gehad om te kijken of er op economisch wijze nieuwe energiebesparingsmaatregelen mogelijk waren. Dit overleg heeft opgeleverd dat dit niet financieel-economisch voordelig te realiseren is. Aanleg- c.q. veranderingskosten in een bestaande gebouwlijke omgeving zijn dermate hoog dat deze via een lagere energierekening niet terug te verdienen zijn.
In 2017 zijn de omvormers van de zonnepanelen kapot gegaan. Ze zijn na langdurige klachten na lange tijd onder garantie vervangen. De beloofde compensatie voor de niet gerealiseerde KWH aan zonneenergie zijn nog niet ontvangen.

- **Bezuinigingen rijk en gemeente.**

Hoewel directe bezuinigingen door het rijk niet aan de orde zijn is er op indirecte wijze wel een bedreiging. Steeds meer zaken moeten betaald worden uit een per ll. gelijkblijvende lumpsumbekostiging. Een voorbeeld uit weliswaar 2018 is de invoering van de AVG.

Maatregelen om dit risico te verkleinen:

Door samenwerking de kosten reduceren.

Om weer met een "zwarte" begroting te gaan werken met het behouden van kwaliteit zijn dit soort stappen belangrijk.
Door goed financieel beleid tot op heden hebben we gezonde reserves die we nu kunnen gebruiken om de ergste klappen op te vangen. Om dit ook in de toekomst te

Bestuurs-verslag 2017	Paulusschool in Giesbeek

kunnen blijven doen zullen we steeds kritisch moeten blijven op iedere uitgave. Royaal waar nodig, kritisch waar mogelijk, met behoud van kwaliteit.

In het kalenderjaar 2017 is er conform planning een licht negatief resultaat behaald.

Continuïteitsparagraaf 70644

Personele bezetting in FTE	2017	2018	2019	2020
Management/directie	1,00	1,00	1,00	1,00
Onderwijzend personeel	12,43	11,62	10,69	10,69
Wetenschappelijk personeel				
Overige medewerkers	0,95	0,95	0,95	0,95

	01-10-2016	01-10-2017	01-10-2018	01-10-2019
Leerlingen/studenten/deelnemersaantallen	229	213	212	205

Personele bezetting inclusief vervanging.
Vervanging (4%?) toerekenen aan OP.
Eventuele taakstellingen o.b.v. GPL, in principe in mindering op OP.

Balans	2017	2018	2019	2020
ACTIVA				
Vaste activa				
Immateriële vaste activa				
Materiële vaste activa	260.831	255.531	228.931	202.131
Financiële vaste activa				
Totaal vaste activa	**260.831**	**255.531**	**228.931**	**202.131**
Vlottende activa				
Voorraden				
Vorderingen	94.849	94.849	94.849	94.849
Effecten				
Liquide middelen	614.560	582.460	526.060	468.260
Totaal Vlottende activa	**709.409**	**677.309**	**620.909**	**563.109**
TOTAAL ACTIVA	**970.240**	**932.840**	**849.840**	**765.240**
PASSIVA				
Eigen vermogen				
Algemene Reserve	668.265	640.765	593.265	519.065
Bestemmingsreserve publiek				
Bestemmingsreserve privaat	29.449	29.449	29.449	29.449
Bestemmingsfonds publiek				
Bestemmingsfonds privaat				
Totaal Eigen vermogen	**697.714**	**670.214**	**622.714**	**548.514**
Voorzieningen	**168.145**	**158.245**	**122.745**	**112.345**
Langlopende schulden				
Kortlopende schulden	**104.381**	**104.381**	**104.381**	**104.381**
TOTAAL PASSIVA	**970.240**	**932.840**	**849.840**	**765.240**

Bestuursverslag

Bestuurs-verslag 2017	Paulusschool in Giesbeek

Staat/Raming baten en lasten	2017	2018	2019	2020
BATEN				
Rijksbijdrage	1.099.242	1.111.500	1.088.700	1.073.000
Overige overheidsbijdragen en subsidies	11.458	4.600	4.400	4.300
Overige baten	17.846	13.600	13.600	13.600
College-, cursus- en examengelden				
Baten werk in opdracht van derden				
TOTAAL BATEN	1.128.546	1.129.700	1.106.700	1.090.900
LASTEN				
Personeelslasten	935.802	959.300	960.300	970.900
Afschrijvingen	41.084	35.300	32.600	32.800
Huisvestingslasten	71.818	50.700	50.700	50.700
Overige lasten	101.483	111.900	110.600	110.700
TOTAAL LASTEN	1.150.187	1.157.200	1.154.200	1.165.100
Saldo Baten en Lasten	-21.641	-27.500	-47.500	-74.200
Saldo financiële bedrijfsvoering	569			
Saldo buitengewone baten en lasten				
TOTAAL RESULTAAT	-21.072	-27.500	-47.500	-74.200
Incidentele baten en lasten				

De personele bezetting dient in de juiste relatie te staan tot de leerlingpopulatie. Zoals hierboven eerder aangegeven wordt hier voor de periode 2017-2020 vanaf geweken omdat uit het meerformatieplan blijkt dat het anders niet mogelijk is om een kwalitatief goede bezetting te realiseren.

De stichting beschikt over voldoende liquide middelen om aan haar kortlopende verplichtingen te voldoen.

Hoewel het eigen vermogen door "boven de formatie draaien "terug loopt, beschikt de stichting over genoeg eigen vermogen om aan haar verplichtingen op de langere termijn te voldoen. Wel is het zaak om de begroting weer in de "zwarte" cijfers terug te brengen zodra dit verantwoord of absoluut noodzakelijk is.

Als totaal kunnen we stellen dat met medeneming van hierboven gegeven risicobeschrijving de continuïteit van de stichting en daarmee van haar enige school, "De Paulusschool" niet in gevaar is

Bestuursverslag

Bestuurs-verslag 2017	Paulusschool in Giesbeek

Governance

Het bestuur onderschrijft en hanteert de "Code Goed Bestuur in het primair onderwijs" van de PO-raad versie januari 2014. De wijze waarop aan de scheiding tussen bestuur en toezicht gestalte wordt gegeven c.q. gegeven gaat worden is hieronder weergegeven.

Scheiding bestuur en toezicht

De RK onderwijsstichting Giesbeek-Lathum wil overeenkomstig wet- en regelgeving en de onderschreven code goed bestuur uitvoering geven aan de code goed bestuur.

We beschikken over de volgende documenten:

Aangepaste statuten inclusief de vereiste goedkeuring NKSR. De akte is per 25 augustus 2015 gepasseerd via Notaris Kamps van "van Weeghel Doppenberg Kamps"notarissen.
Reglement Raad van Toezicht.
Reglement College van Bestuur.
Profielschets leden RvT.
Treasurystatuut.

Vanaf augustus 2015 is de definitieve scheiding van bestuur en toezicht gerealiseerd.
De directeur van de Paulusschool, dhr. drs. C.A. van Helvoirt is benoemd als voorzitter van het eenhoofdig CvB (directeur – bestuurder) en belast met de uitvoering van de bestuursverantwoordelijkheid.
Een RvT van 3 personen is verantwoordelijk voor het toezicht.

Europees aanbesteden

De verwachting is dat de komende 4 jaar de drempelwaarden voor Europees aanbesteden, respectievelijk € 209.000,- en € 5.225.000,- nergens gehaald zullen worden.

Nationaal aanbesteden

Ten aanzien van de vanaf 1 april 2013 geldende "aanbestedingswet 2012" heeft de directeur - het schoolbestuur c.q. CvB en RvT zichzelf verdergaande verplichtingen opgelegd daar waar het werkzaamheden vanuit het MJOP betreft. Te weten:

Kosten werkzaamheden tot € 5.000,-	Onderhands aanbesteden.
Kosten werkzaamheden € € 5.000,- tot € 10.000,-	2 partijen offreren.
Kosten werkzaamheden € 10.000,- en hoger	3 partijen offreren.

De directeur – bestuurder is verantwoordelijk voor een correcte uitvoering.

Bestuursverslag

Bestuurs-verslag 2017	Paulusschool in Giesbeek

Niet in balans opgenomen rechten-plichten

Geen.

Gebeurtenissen na balansdatum.

Geen.

Verslag toezichthouder

Bestuurs-verslag 2017	Paulusschool in Giesbeek

Verslag toezichthouder over 2017

Inleiding.

De RK onderwijsstichting Giesbeek-Lathum en daarmee de onder haar bestuur staande Paulusschool wordt bestuurd door een éénhoofdig College van Bestuur, de directeur-bestuurder, dhr. drs. C.A. van Helvoirt. De Raad van Toezicht bestaat uit 3 personen.

Mevr. A. van Sommeren, voorzitter
Dhr. D. Regelink, secretaris
Dhr. W. Dekkers, Lid

Verdeling bestuur en toezicht.

De verdeling bestuur en toezicht is vastgelegd middels een notariële akte, gepasseerd op 25 augustus 2015 bij notaris Raedeman. In deze akte is vastgelegd de wijze waarop het College van Bestuur en de Raad van Toezicht worden gevormd, de werkwijzen en wat hun taken en bevoegdheden zijn.

De RvT komt minimaal eenmaal per kwartaal bij elkaar. De directeur-bestuurder is als adviseur zonder stemrecht aanwezig. Aan de hand van het door de directeur bestuurder gemaakte kwartaalverslag wordt het afgelopen kwartaal besproken.

Toezicht

De RvT ziet er op toe dat organisatie- en bestuurlijke belangen zich niet verstrengelen.
Zij doet dat door:

- Het houden van algemeen toezicht.
- Het houden van toezicht op de kwaliteit van het onderwijs.
- Het houden van toezicht op de totstandkoming van meerjarenbeleid waaronder het jaarplan.
- Het houden van toezicht op de kwaliteit van samenwerken binnen het samenwerkingsverband.
- Het houden van toezicht op het vaststellen van de meerjarenbegroting, waaronder de jaarbegroting.
- Het houden van toezicht op de vaststelling van de jaarrekening.

Aantal vergaderingen.

In 2017 is 4 maal formeel vergaderd met agenda en notulen. Daarnaast zijn er vier zogenaamde "met de voeten op tafel" gesprekken geweest. Een informele gedachtenuitwisseling zonder agenda en zonder vastlegging over onderwerpen als b.v. ICT in de toekomst.

Verslag toezichthouder

Bestuurs-verslag 2017	Paulusschool in Giesbeek

Bevindingen van de toezichthouder

Er is in 2017 sprake geweest van zorgvuldig bestuur conform de opgelegde taken en verantwoordelijkheden.

Mevr. A. van Sommeren, voorzitter

	€
	105.959

Het resultaat 2017 is ten opzichte van 2016 afgenomen met
De rijksbijdragen zijn in 2017 € 46.238 lager dan in 2016 vanwege dalend aantal leerlingen.
De loonkosten zijn in 2017 € 49.702 hoger dan in 2016.
De huisvestingslasten zijn in 2017 € 20.541 hoger dan in 2016 vanwege afrekening nutskosten etc. 2016 gemeente Zevenaar ad. € 19.822.

Verschil werkelijk resultaat en begroot resultaat 2017

Het werkelijke resultaat 2017 bedraagt	21.072-
Het begrote resultaat 2017 bedroeg Dit	16.700-
verschil is als volgt te verklaren:	**4.372-**

		25.442
3.1	Rijksbijdragen OCW/EZ hoger dan begroot. Lumpsumvergoeding personeel € 21.723 hoger dan begroot vanwege gewijzigde bekostiging en nabetaling 2016/2017. Personeels- en arbeidsmarktbeleid € 2.363 hoger dan begroot.	
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies hoger dan begroot. Bijdrage gemeente Zevenaar inzake speeltoestel € 6.534 niet begroot.	6.558
3.5	Overige baten hoger dan begroot. Bijdrage lentefeest en MR inzake speeltoestel € 4.551 niet begroot.	5.146
5.1	Rentebaten lager dan begroot vanwege bijzonder lage rentestand.	531-
	Verschil werkelijke baten en begrote baten 2017	36.615
4.1	Personeelslasten hoger dan begroot. Loonkosten exclusief vervanging € 2.169 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat de werkelijke GPL hoger is dan begroot. Dit komt door de werkelijke premies die hoger zijn dan begroot. De totale uitkeringen Vervangingsfonds zijn € 8.665 lager dan de loonkosten vervanging plus loonkosten poolers. Extern personeel € 26.943 niet begroot. Totaal scholing € 4.263 lager dan begroot. Malus Vervangingsfonds € 3.508 niet begroot. PON inzake Pool 1 € 3.166 positief niet begroot; betreft afrekeningen 2014/2015 t/m 2017. Overige personele lasten € 5.028 hoger dan begroot o.a. vanwege outplacementtraject. Lasten i.v.m. instroomtoets € 7.820 niet begroot. Uitkeringen UWV € 9.868 niet begroot.	28.802
4.2	Afschrijvingen lager dan begroot.	1.016-
4.3	Huisvestingslasten hoger dan begroot. Afrekening nutskosten etc. 2016 gemeente Zevenaar € 19.822 niet begroot. Deze afrekening uitgesplitst en geboekt op diverse grootboekkaarten.	17.018
4.4	Overige lasten lager dan begroot. Bibliotheek / mediatheek € 2.558 hoger dan begroot vanwege gebruik schoolwise. Extra projectuitgaven (457301 t/m 457328) € 5.934 lager dan begroot. Verder afwijkingen op diverse posten, zowel positief als negatief.	3.817-
	Verschil werkelijke lasten en begrote lasten 2017	40.987
	Recapitulatie:	

Verschil werkelijke baten en begrote baten 2017	36.615
Verschil werkelijke lasten en begrote lasten 2017	40.987
	4.372-

Analyse verschil werkelijke exploitatie en begroting

Treasuryverslag

Het bestuur heeft in het verslagjaar 2017 geen middelen belegd. Eventuele overtollige middelen worden op een spaarrekening gezet.

Investeringen en financieringen

Investeringen	
In 2017 is geïnvesteerd in materiële vaste activa voor een bedrag van	€ 17.990
In het meerjaren investeringsplan waren voor 2017 investeringen gepland voor een bedrag van	€ 17.000
Langlopende leningen	
Per balansdatum 31-12-2017 zijn er geen langlopende leningen.	

		Paulusschool	Paulusschool	Paulusschool	Paulusschool
Kengetallen financiële positie					2017
Liquiditeit (current ratio)					2016
De current ratio geeft aan in hoeverre aan de verplichtingen op korte termijn (1 jaar)					2015
kan worden voldaan. Een current ratio van 0,75 is voldoende.					2014
Vlottende activa	€ 709.409				
Kortlopende schulden	€ 104.381	6,80	5,61	5,06	5,82
Solvabiliteit					
De solvabiliteit geeft aan in hoeverre aan de verplichtingen op lange termijn kan					
worden voldaan. Een solvabiliteitsratio groter dan 0,30 is wenselijk.					
Eigen vermogen + voorzieningen	€ 865.859				
Totaal vermogen	€ 970.240	0,89	0,87	0,87	0,89
Rentabiliteit					
De rentabiliteit geeft de verhouding weer tussen het resultaat uit gewone bedrijfsvoering en					
de totale baten. Een rentabiliteit van minimaal 0,00 is wenselijk.					
Resultaat gewone bedrijfsvoering	€ 21.072-				
Totale baten	€ 1.129.115	-0,02	0,07	-0,01	-0,08
Huisvestingsratio					
De huisvestingsratio geeft aan welk deel van de totale lasten aan huisvesting					
wordt besteed. Een huisvestingsratio kleiner dan 0,10 is wenselijk.					
Huisvestingslasten + afschrijving gebouwen	€ 75.818				
Totale lasten	€ 1.150.187	0,07	0,05	0,05	0,06
Weerstandsvermogen					
Het weerstandsvermogen geeft een indicatie van de financiële reservepositie. Een					
weerstandsvermogen groter dan 0,05 is wenselijk					
Eigen vermogen	€ 697.714				

Kengetallen

Totale baten	€ 1.129.115	0,62	0,62	0,51	0,53

Rooms Katholieke Onderwijsstichting Giesbeek - Lathum blad 25 Paulusschool	Paulusschool	Paulusschool	Paulusschool 2017	2016	2015	2014
Procentuele verdeling baten						
Rijksbijdragen OCW/EZ / baten * 100%	€ 1.099.242		97,4 %	98,3 %	97,7 %	95,7 %
Overige overheidsbijdragen	- 11.458		1,0 %	0,4 %	0,2 %	0,8 %
Overige baten / baten * 100%	- 17.846		1,6 %	1,2 %	1,7 %	3,0 %
Financiële baten / baten * 100%	- 569		0,1 %	0,2 %	0,3 %	0,6 %
Totale baten gewone bedrijfsvoering inclusief financiële baten	€ 1.129.115		100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Baten per leerling						
Procentuele verdeling lasten						
Personele lasten / totale lasten * 100%	€ 935.802		81,4 %	82,5 %	82,4 %	81,7 %
Afschrijvingen / totale lasten * 100%	- 41.084		3,6 %	3,9 %	4,4 %	4,1 %
Huisvestingslasten / totale lasten * 100%	- 71.818		6,2 %	4,7 %	4,4 %	5,4 %
Overige lasten / totale lasten * 100%	- 101.483		8,8 %	8,8 %	8,9 %	8,8 %
Financiële lasten / totale lasten * 100%	- -		0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Totale lasten gewone bedrijfsvoering inclusief financiële lasten	€ 1.150.187		100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Aantal (ongewogen) leerlingen per 1 oktober 2017	213					
Rijksbijdragen OCW/EZ per leerling	€ 1.099.242		€ 5.161	€ 5.002	€ 5.014	€ 4.355
Overige overheidsbijdragen	- 11.458		- 54	- 21	- 11	- 35
Overige baten per leerling	- 17.846		- 84	- 59	- 87	- 136
Financiële baten per leerling	- 569		- 3	- 9	- 17	- 27

Totale baten gewone bedrijfsvoering inclusief financiële baten	€ 1.129.115	€ 5.302	€ 5.091	€ 5.129	€ 4.553

Lasten per leerling

Personeelslasten per leerling	935.802	€	€	€	
Afschrijvingen per leerling	€	4.393	3.896	4.288	€ 4.023
Huisvestingslasten per leerling	- 41.084	- 193	- 184	- 227	- 202
Overige lasten per leerling Financiële lasten per leerling	- 71.818	- 337	- 224	- 227	- 266
Totale lasten gewone bedrijfsvoering inclusief financiële lasten	- 101.483	- 476	- 416	- 463	- 435
	- -	- -	- -	- -	- -
	€ 1.150.187	€ 5.399	€ 4.720	€ 5.205	€ 4.926

Activiteiten
Rooms Katholieke Onderwijsstichting Giesbeek staat bij de KvK ingeschreven onder nummer 41047923. De activiteiten van de stichting bestaan uit het geven van basisonderwijs aan leerplichtigen.

Algemeen
De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) en de Beleidsregels toepassing WNT van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.
Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover ze op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen, die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De bedragen zijn opgenomen in euro's.

Grondslagen van waardering

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van lineair berekende afschrijvingen op basis van de geschatte economische levensduur en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen.
De aangewende investeringssubsidies worden zichtbaar in mindering gebracht op de boekwaarde van de materiële vaste activa.
Afschrijvingen vinden plaats vanaf moment in gebruik name.
De grens voor activeren bedraagt € 500.

Afschrijvingspercentages:		Economische levensduur:
- Zonnepanelen	6,7%	15 jaar
- ICT	20%	5 jaar
- Meubilair	4, 5 of 10%	25, 20 of 10 jaar
- Overige inventaris	20%	5 jaar
- Leermiddelen	10%	10 jaar

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen
De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bestuur en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Algemene reserve
De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.
Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.

Bestemmingsreserves
Bestemmingsreserves worden gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel.
Bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen, een inschatting van het totaal van de uitgaven en een inschatting in welk jaar de uitgaven zullen worden gedaan.

Voorzieningen
De voorzieningen worden gevormd voor in rechte of verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijke is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht. Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Voorziening onderhoud
De onderhoudsvoorziening beoogt kostenegalisatie voor de uitgaven van groot planmatig onderhoud aan onroerende zaken die door de jaren heen een onregelmatig verloop hebben. De dotaties aan de voorziening zijn gebaseerd op de meerjarenonderhoudsbegroting die een periode kent van 20 jaar. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht. De voorziening is, rekening houdend met geplande jaarlijkse dotaties, toereikend voor het uit te voeren onderhoud in de periode waarvoor de meerjaren onderhoudsbegroting strekt.

Voorziening jubilea
De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de cao dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met een fictieve indiensttredingsleeftijd van 22 jaar, blijfkanspercentage en een uitkering bij 25- en 40-jarig jubileum conform de CAO. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde, de discontovoet bedraagt 0,99%.

Kortlopende schulden en overlopende passiva
De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar en zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

<u>Grondslagen van bepaling resultaat</u>

Rijksbijdragen OCW/EZ
De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW/EZ-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.
Geoormerkte OCW/EZ-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.
Geoormerkte OCW/EZ-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op de balansdatum.

Personele Lasten
Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de instelling, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op o.a. het inhuren van extra personeel, scholingskosten, bedrijfsgezondheidszorg.

Afschrijvingen
De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende immateriële en materiële vaste activa. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte levensduur. Dit gebeurt volgens de methode T; in het jaar van aanschaf wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Huisvestingslasten
Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor de huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.
Grondslagen

Overige lasten
De overige lasten hebben betrekking op de uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen de op het verslagjaar betrekking hebbende rentebaten op spaarrekeningen alsmede rentelasten op eventueel uitgegeven leningen.

Pensioenverplichtingen

Er is sprake van een toegezegde pensioenregeling. Hierbij is een pensioen toegezegd aan personeel op pensioengerechtigde leeftijd, afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren. Deze toegezegd pensioenregeling is verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrage regeling. Voor de pensioenregeling worden op verplichte basispremies betaald aan het pensioenfonds. Behalve de premiebetaling zijn er geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze regeling. Er is geen verplichting in geval van een tekort bij het pensioenfonds tot het voldoen van aanvullende bijdrage anders dan toekomstige premies. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien deze leiden tot een terugstorting of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

De beleidsdekkingsgraad van het ABP per 31 december 2017 bedroeg 101,5%. De dekkingsgraad van het ABP per 31 december 2017 bedroeg 104,4%.

Stelselwijziging

In het boekjaar 2017 zijn geen stelselwijzigingen doorgevoerd.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Balans per 31 december na resultaatbestemming

1	**Activa**	614.560		653.735	
			709.409		733.598
	Vaste activa				
1.2	Materiële vaste activa				
	Vlottende activa		970.240		1.017.523
1.5	Vorderingen				
1.7	Liquide middelen				
	Totaal activa				
			697.714		718.786
			168.145		168.042
			104.381		130.695
2	**Passiva**				
			970.240		1.017.523
2.1	Eigen vermogen				
2.2	Voorzieningen				
2.4	Kortlopende schulden				
	Totaal passiva				

2017 €	2016 €
	260.831
283.925	
94.849	79.862

Staat van baten en lasten		Jaarrekening 2017	Begroting 2017	Jaarrekening 2016
		€	€	€
		1.099.242	1.073.800	1.145.480
	Baten	11.458	4.900	4.807
3.1	Rijksbijdragen	17.846	12.700	13.500
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.128.546	1.091.400	1.163.787
3.5	Overige baten			
	Totaal baten			
		935.802	907.000	892.153
	Lasten	41.084	42.100	42.195
4.1	Personeelslasten	71.818	54.800	51.277
4.2	Afschrijvingen	101.483	105.300	95.320
4.3	Huisvestingslasten	1.150.187	1.109.200	1.080.945
4.4	Overige lasten			
	Totaal lasten			
		21.641-	17.800-	82.842
	Saldo baten en lasten	569	1.100	2.045
5	Financiële baten en lasten	21.072-	16.700-	84.887
	Resultaat			
	Resultaatbestemming	18.976-	15.200-	81.406
	Algemene reserve school	2.096-	1.500-	3.481
	Ouderbijdragen	21.072-	16.700-	84.887

Kasstroom uit operationele activiteiten

Saldo baten en lasten Aanpassingen voor:		21.641-		82.842
- afschrijvingen	41.084		42.195	
- mutaties voorzieningen	103		9.468-	
		41.187		32.727
Veranderingen in vlottende middelen:				
- vorderingen	14.986-		817-	
- kortlopende schulden	26.314-		11.031	
		41.300-		10.214
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		21.754-		125.783
Ontvangen interest	569		2.045	
Betaalde interest	-		-	
		569		2.045
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		21.185-		127.828
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in materiële vaste activa		17.990-		-

Mutatie liquide middelen		39.175-		127.828
Beginstand liquide middelen	653.735		525.907	
Mutatie liquide middelen	39.175-		127.828	
Eindstand liquide middelen		614.560		653.735
	2017		2016	
	€		€	

	Aanschafprijs 1-1-2017	Cumulatieve afschrijvingen 1-1-2017	Boekwaarde 1-1-2017	Investeringen 2017	Desinvest. Boekwaarde 2017	Afschrijvingen afschrijvingen 2017	Aanschafprijs 31-12-2017	Cumulatieve 31-12-2017	31-12-2017
1.2 Materiële vaste activa									
Zonnepanelen	60.000	10.000	50.000	-	-	4.000	60.000	14.000	46.000
1.2.2 Inventaris en apparatuur									
ICT	334.918	314.329	20.589	2.678	-	14.483	337.596	328.812	8.784
Meubilair	259.916	99.753	160.163	-	-	12.212	259.916	111.965	147.951
Overige inventaris	1.975	1.975	-	700	-	93	2.675	2.068	607
	596.809	416.057	180.752	3.378	-	26.788	600.187	442.845	157.342
1.2.3 Leermiddelen	192.484	139.311	53.173	14.612	-	10.296	207.096	149.607	57.489
Totaal materiële vaste activa	849.293	565.368	283.925	17.990	-	41.084	867.283	606.452	260.831
	€	€	€	€	€	€	€	€	€

Gehanteerde afschrijvingspercentages: zonnepanelen 6,7%, ICT 20%; meubilair 4, 5 of 10%; overige inventaris 20%; leermiddelen 10%.

Eliminatie betaalritme lumpsumvergoeding personeel	52.185	52.005
Eliminatie betaalritme prestatiebox	3.155	2.895
	55.340	54.900

1.5.7 Overige vorderingen

Rente bedrijfstelerekening	569	2.045
Vervangingsfonds afrekening boekjaar	275	14.065
Vervangingsfonds invallerspool PON	2.236	-
Vervangingsfonds bonus	-	399
PON poolers	15.952	-
Gemeente Zevenaar subsidie onderwijsbegeleiding	-	2.068
PON reiskosten poolers	-	277
PON inzake Pool 1 afrekeningen 2014/2015 t/m 2017.	2.653	-
Gemeente Zevenaar bijdrage speeltoestel	6.534	-
Medezeggenschapsraad bijdrage speeltoestel	2.500	-
Lentefeest bijdrage speeltoestel *	2.051	-
	32.770	18.853

1.5.8 Overlopende activa

SUEZ container	81	76
Heutink licentiekosten en software	3.526	2.981
Gynzy licentiekosten	-	1.000
PON bijdrage januari t/m juli volgend boekjaar	1.167	1.167
Rovict esis	1.592	885
Noordhoff ambrasoft	373	-
	6.739	6.109
	94.849	79.862

Totaal vorderingen

1.7 Liquide middelen

1.7.1 Kasmiddelen

Kas	84	649

1.7.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen

Rabobank rekening courant 3216.02.552	13.503	75.112
Rabobank rekening courant 3216.61.796	5.176	5.222
Rabobank bedrijfstelerekening 3150.246.393	595.797	572.752
	614.476	653.086

Totaal liquide middelen	614.560	653.735

1.5 Vorderingen 1.5.2

OCW/EZ

* betreft liquide middelen

	31-12-2017 €	31-12-2016 €

	Stand per 1-1-2017	Bestemming resultaat 2017	Overige mutaties 2017	Stand per 31-12-2017
2.1 Eigen vermogen 2.1.2 Algemene reserve				
Algemene reserve school	687.241	18.976-	-	668.265
2.1.3 Bestemmingsreserve (privaat)				
Ouderbijdragen	31.545	2.096-	-	29.449
Totaal eigen vermogen	718.786	21.072-	-	697.714

	Stand per 1-1-2017 €	Dotaties 2017 €	Onttrekkingen 2017 €	Vrijval 2017 €	Stand per 31-12-2017 €
		€	€	€	€
2.2 Voorzieningen					
2.2.1 Personeelsvoorzieningen					
Jubilea	13.802	920	-	-	14.722
2.2.3 Overige voorzieningen					
Onderhoudsvoorziening	154.240	-	817	-	153.423
Totaal voorzieningen	168.042	920	817	-	168.145

	Kortlopende deel <1jaar €	Langlopende deel>1jaar €	Totaal €
2.2.1 Personeelsvoorzieningen			
Jubilea	-	14.722	14.722
2.2.3 Overige voorzieningen			
Onderhoudsvoorziening	16.610	136.813	153.423
	16.610	151.535	168.145

De onderhoudsvoorziening is gevormd ter egalisatie van uitgaven voor groot onderhoud. Er is een meerjaren onderhoudsplan opgesteld.

De voorziening jubilea is gevormd om de toekomstige uitkeringen als gevolg van jubilea te kunnen dekken.
De onttrekkingen bestaan uit loonkosten van personeel dat in aanmerking komt voor een jubileumuitkering. In de berekening wordt een rekenrente van 0,99% gehanteerd. Er is rekening gehouden met een vertrekkans van 7%.

2.4.3 Crediteuren	6.066	15.426
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing december	36.832	36.752
Premies sociale verzekeringen december (2016 november en december)	4.460	8.570
	41.292	45.322
2.4.8 Schulden terzake van pensioenen		
ABP december	10.482	9.521
2.4.10 Overlopende passiva		
Aanspraken vakantie-uitkering	29.012	30.457
Bankkosten 4e kwartaal	47	41
Vervangingsfonds invallerspool PON	-	8.221
PON uitkeringen UWV invallerspool	9.486	3.785
PON vervanging december	-	2.800
Gemeente Zevenaar energie en water	971	11.650
Vervangingsfonds malus	2.296	-
Kulturhuus	4.729	3.471
	46.541	60.426
Totaal kortlopende schulden	104.381	130.695

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2017 €	31-12-2016 €

Opgave doelsubsidies

G1 Verantwoording van subsidies waarvan het overschot vrij besteedbaar is (Regeling OCW/EZ-subsidies art. 13, lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing toewijzing verslagjaar conform de subsidiebeschikking	Kenmerk - Datum	Bedrag van €	Ontvangen t/m € geheel	de activiteiten zijn ultimo verslagjaar uitgevoerd en afgerond
		totaal			J/N

G2 Verantwoording van subsidies die volledig verplicht besteed moeten worden aan het in de subsidiebeschikking omschreven doel (Regeling OCW/EZ-subsidies art. 13, lid 2 sub b)

G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk - Datum		Bedrag van toewijzing €	ontvangen t/m verslagjaar €	totale kosten €	te verrekenen ultimo verslagjaar €	(balanspost 2.4.4)
		totaal					

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk - Datum		Bedrag van toewijzing €	saldo 1-1-2017 €	ontvangen in verslagjaar €	kosten in verslagjaar €	totale kosten 31-12-2017 €	saldo nog te besteden ultimo verslagjaar €
		totaal						

Duurzame inzetbaarheid

In de cao PO zijn afspraken gemaakt over duurzame inzetbaarheid (hoofdstuk 8A) en is de BAPO-regeling vervallen. De nieuwe cao-regelingen betreffende de duurzame inzetbaarheid, geven medewerkers recht op een basisbudget van 40 uur. Daarnaast is vanaf 57 jaar het sparen van ouderenverlof mogelijk en is er sprake van een overgangsregeling BAPO voor medewerkers vanaf 56 jaar.
De hoogte van de verplichting per 31 december 2017 die hiermee samenhangt is momenteel nog niet bekend.

3.1 Rijksbijdragen

3.1.1 Rijksbijdrage OCW/EZ			
Lumpsumvergoeding personeel jan-jul	442.991	426.100	484.549
Lumpsumvergoeding personeel aug-dec	305.532	300.700	304.627
Prestatiebox	35.171	33.800	25.852
Personeels- en arbeidsmarktbeleid	127.463	125.100	134.253
Materiële instandhouding	164.191	164.200	172.999
	1.075.348	1.049.900	1.122.280
3.1.2 Overige subsidies OCW/EZ	-	-	-
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen SWV			
SWV inzake passend onderwijs	23.894	23.900	23.200
Totaal Rijksbijdragen	1.099.242	1.073.800	1.145.480

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

3.2.1 Gemeentelijke bijdragen			
Overige overheidsbijdragen	11.458	4.900	4.807

3.5 Overige baten

3.5.1 Verhuur			
Opbrengst medegebruik	1.110	600	442
3.5.5 Ouderbijdragen			
Ouderbijdragen	7.890	8.500	9.227
3.5.6 Overige			
Vergoeding samenwerkingsverband WSNS personeel	4.036	3.600	3.538
Overige baten	4.810	-	293
	8.846	3.600	3.831
Totaal overige baten	17.846	12.700	13.500

	Jaarrekening 2017 €	Begroting 2017 €	Jaarrekening 2016 €
	(14,4 fte)	(14,3 fte)	(14,2 fte)
4.1.1 Lonen en salarissen			
Loonkosten algemeen	854.545	847.400	839.564
Loonkosten ouderschapsverlof	5.007	6.200	1.484
Loonkosten samenwerkingsverband	4.036	3.600	3.538

Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

	Jaarrekening 2017 €	Begroting 2017 €	Jaarrekening 2016 €
4.1 Personeelslasten			
Loonkosten bapo / duurzame inzet	9.344	9.300	8.112
Loonkosten vervanging eigen rekening	4.037	8.300	2.144
	876.969	874.800	854.842
Loonkosten vervanging	32.957	33.900	15.757
Loonkosten poolers VF	30.331	42.000	35.908
Loonkosten poolers ER PON	15.952	-	-
	956.209	950.700	906.507
4.1.2 Overige personeelslasten 4.1.2.1			
Dotaties personele voorzieningen			
Dotatie voorziening jubilea	920	-	620
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst			
Ondersteuning ICT	4.832	4.500	4.476
Extern personeel	26.943	-	33.883
	31.775	4.500	38.359
4.1.2.3 Overige			
Scholing	5.237	7.500	10.654
Scholing directeur	-	2.000	197
Inhuren leerlingenzorg OBD	91	2.500	5.510
Arbodienst contract	1.733	1.700	1.937
Arbodienst verrichtingen	273	200	-
Bonus / malus Vervangingsfonds	3.508	-	399-
Dienstreizen	-	-	632
Jubilea / afscheid bestuur	1.105	700	-
Kantinekosten	3.753	3.500	3.275
PON inzake Pool 1	3.166-	-	-
Overige personele lasten	6.028	1.000	-
Werkkostenregeling	959	1.000	672
Lasten ivm instroomtoets	7.820	-	-
	27.341	20.100	22.478
4.1.3 Uitkeringen			
Uitkeringen Vervangingsfonds	28.641-	30.500-	20.739-
Uitkeringen Vervangingsfonds poolers	25.982-	37.800-	48.026-
Uitkeringen poolers ER PON	15.952-	-	-
Uitkeringen UWV	9.868-	-	7.046-
	80.443-	68.300-	75.811-
Totaal personeelslasten	935.802	907.000	892.153
Het totaal aan lonen en salarissen uit 4.1.1 is opgebouwd uit de volgende componenten:			
Brutolonen en salarissen	709.761	705.671	684.973
Sociale lasten	148.857	148.000	142.659
Pensioenpremies	97.591	97.029	78.875
	956.209	950.700	906.507

4.2 Afschrijvingen

4.2.2 Materiële vaste activa

422100 Afschrijving zonnepanelen	4.000	4.000	4.000
423000 Afschrijving ICT	14.483	15.700	14.710
424000 Afschrijving meubilair	12.212	12.200	12.212
424700 Afschrijving overige inventaris 425000 Afschrijving leermiddelen	93	100	-
	10.296	10.100	11.273
	41.084	42.100	42.195

4.3 Huisvestingslasten

4.3.3 Onderhoud

433000 Herstelonderhoud	12.350	4.000	3.966

4.3.4 Energie en water 434400 Water

434600 Elektra en verwarming	119	500	-
434700 Opbrengst zonnecollectoren	16.494	14.400	11.650
	-	2.600-	-
	16.613	12.300	11.650

4.3.5 Schoonmaakkosten

435000 Schoonmaak door derden	38.235	33.900	32.207
435400 Schoonmaakartikelen 435800 Containers	998	1.300	1.282
	915	800	727
	40.148	36.000	34.216

4.3.6 Heffingen

436900 Publiekrechtelijke heffingen	2.052	2.000	1.004

4.3.7 Overige huisvestingslasten

437000 Tuinonderhoud	655	500	441
Totaal huisvestingslasten	71.818	54.800	51.277

	Jaarrekening 2017 €	Begroting 2017 €	Jaarrekening 2016 €
4.4 Overige lasten			
4.4.1 Administratie- en beheerslasten			
441000 Cabo	10.911	10.900	11.244
441130 Accountantskosten	3.872	3.500	3.146
441200 Doorbelaste kosten Raet	958	1.100	1.016
441300 Contributie besturenbond	836	1.000	1.027
	16.577	16.500	16.433
Uitsplitsing accountantskosten			
4.4.1.1 Honorarium onderzoek jaarrekening	3.993	3.500	3.449
4.4.1.2 Honorarium andere controleopdrachten	-	-	-
4.4.1.3 Honorarium fiscale adviezen	-	-	-
4.4.1.4 Honorarium andere niet-controledienst	-	-	-
Accountantslasten	3.993	3.500	3.449

4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen

442000 Drukwerk / kopieerkosten / huur apparatuur 9.488 8.900 8.414 442200 Onderhoud inventaris en apparatuur - - 230
442300 Kantoorbenodigdheden 57 400 427 455000 Verbruiksmateriaal leermiddelen 16.099 16.000 12.874
455100 Verbruiksmateriaal ICT 3.630 2.500 1.976 456000 Bibliotheek / mediatheek 2.758 200 173
456100 School TV - 600 607
456200 Internet 762 800 747 456300 Licenties ICT-leermiddelen 21.088 22.500 23.936
457000 Toetsen 547 1.600 1.572
457220 Werkweek 2.153 1.300 484-
457301 Professionalisering creamiddag 104 400 320 457302 Screening logopedie - 1.200 90 457303 Orthopedagogische begeleiding 1.980 - 5.625
457304 Kleuterplein aanpassingen - 500 457307 Technieklokaal of techniektorens - - 1.998
457314 Extra materiaal verrijking 143 600 -
457315 Traject oudertevredenheid 911 - 457317 Extra speeltoestel plus keuringen -* 500 173 457320 Techniek materiaal 428 2.500 43
457325 Scholing overblijven - - 583
457326 Inrichting teamkamer - - 436
457327 Vrijwilligers overblijven - 4.300 -
457328 Natuur/milieu NME 500 - 250
60.648 64.800

59.990 ***** totaal extra projectuitgaven € 4.066

4.4 Overige lasten (vervolg)

4.4.4 Overige			
Telefoonkosten	1.505	1.600	1.243
Portikosten	252	400	221
Contributies en abonnementen	201	200	104
Verzekeringen	785	600	627
Representatie	376	500	1.062
Juridische bijstand	1.815	-	-
Bijdrage PON	6.291	6.300	6.653
Medezeggenschap	386	400	-
Bijdrage activiteiten ouders	9.986	10.000	5.746
Secretariaatskosten bestuur	300	-	288
Overige kosten	666	2.000	1.301
Materiële lasten cultuureducatie	1.290	1.500	1.313
Kosten banken	405	500	339
	24.258	24.000	18.897
Totaal overige lasten	101.483	105.300	95.320

5 Financiële baten en lasten

Rentebaten			
Rentebaten banken	569	1.100	2.045

	Jaarrekening 2017 €	Begroting 2017 €	Jaarrekening 2016 €

Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen

Stichting Samenwerkingsverband Onderwijs Op Maat de Liemers
Code: 4 overige
Consolidatie: nee

Code activiteiten: 1 contractonderwijs, 2 contractonderzoek, 3 onroerende zaken, 4 overige.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Naam	Functie- en gegevens	Jaar einde	Aanvang functie-vervulling in 2017	Omvang dienst-verband in FTE	Gewezen top-functionaris	(Fictieve) dienstbetrekking	Beloning plus belastbare onkosten vergoeding	Beloningen betaalbaar op termijn	Subtotaal bezoldiging	Individueel toepasselijk WNTmaximum	-/- Onverschuldig d betaald bedrag	Totaal bezoldiging
Dhr. drs. C.A. van Helvoirt	Directeur	2017	1/1-31/12	1	nee	ja	€ 84.944	€ 12.710	€ 97.654	€ 107.000	€ -	€ 97.654
		2016	*1/1-31/12*	*1*	*nee*	*ja*	*€ 81.826*	*€ 10.157*	€ 91.983	*€ 106.000*	*€* -	€ 91.983

Het individueel WNT maximum is gebaseerd op bezoldigingsklasse A.

Toezichthoudende topfunctionarissen

Naam	Functie- en gegevens	Jaar einde	Aanvang functie-vervulling in 2017
Mw. A. van Sommeren	Voorzitter	2017	1/1-31/12
		2016	*1/1-31/12*
Dhr. W.T.M. Dekkers	Lid	2017	1/1-31/12
		2016	*1-1/31-12*
Dhr. J.D. Regelink	Lid	2017	1/1-31/12
		2016	*1/1-31/12*

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking.
Er zijn geen uitkeringen betaald aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking wegens beëindigen dienstverband.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT.
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekkingen die in 2017 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2017 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden gemeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na de balansdatum 31-12-2017 zijn geen gebeurtenissen te melden die het resultaat over 2017 belangrijk beïnvloed zouden hebben.

Opmaken van de jaarrekening

Bestuurders

De heer drs. C.A. van Helvoirt

Giesbeek - Lathum, ……. 2018

Was getekend

Vaststellen van de jaarrekening

Toezichthouders

Mevrouw A. van Sommeren

De heer W.T.M. Dekkers

De heer J.D. Regelink

Giesbeek - Lathum, ……. 2018

Was getekend

FLYNTH
adviseurs - accountants

Meander 261
Postbus 9221
6800 KB ARNHEM
telefoon (088) 236 7261
e-mail Audit@Flynth.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de Raad van Toezicht en bestuurder van Rooms Katholieke Onderwijssstichting Giesbeek-Lathum

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2017 van Rooms Katholieke Onderwijssstichting Giesbeek-Lathum te Giesbeek gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Rooms Katholieke Onderwijssstichting Giesbeek-Lathum op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Rooms Katholieke Onderwijssstichting Giesbeek-Lathum, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Controleverklaring (vervolg)

FLYNTH
adviseurs - accountants

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

Controleverklaring (vervolg)

FLYNTH
adviseurs - accountants

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Arnhem, 7 juni 2018
Flynth Audit B.V.

Was getekend

C.J. Monincx RA

Gegevens over de rechtspersoon

Bestuur

Naam bestuur:	Rooms Katholieke Onderwijsstichting Giesbeek - Lathum
Bestuursnummer:	70644
Inschrijvingsnummer KvK:	41047923

Raad van Toezicht

Voorzitter:	Mevrouw A. van Sommeren
Secretaris:	De heer W.T.M. Dekkers
Lid:	De heer J.D. Regelink
	De heer drs. C.A. van Helvoirt
Directeur-bestuurder	

Algemene schoolgegevens

Naam school:	Paulusschool
Brinnummer:	06TK

Huisvesting

Hoofdgebouw

Adres:	Kerkstraat 68
Postcode/plaats:	6987 AD Giesbeek
Aantal lokalen:	12
Medegebruik door:	de Muziekschool en de Typeschool

Variabele factoren

	1-10-2017	1-10-2016	1-10-2015
Aantal leerlingen 4 t/m 7 jaar	99	97	105
Aantal leerlingen 8 jaar en ouder	114	132	135
Totaal aantal leerlingen excl. 3%	213	229	240
Genormeerd aantal groepen	9	9	10
Genormeerd aantal m²	1.190	1.190	1.295